

ÅLESUND KOMMUNE

SAKSPAPIR

HØRINGSNOTAT OM ENDRINGER I ALKOHOLLOVEN

Dokumentinformasjon:

<i>Saksbehandler:</i> Grete Lund Tlf: 70162826	ArkivsakID: 2004000165 JournalID: 2004003243 Arkiv: K2-U60, K3- &00	<i>Avgjøres av:</i> Velferdskomiteen
<i>E-post:</i> postmottak@alesund.kommune.no		

Politisk behandling:

<i>Organ:</i> KOMITÉ FOR VELFERD, HELSE OG OMSORG	<i>Møtedato:</i> 19.02.2004	<i>Sak nr.</i> 017/04
---	--------------------------------	---------------------------------

Vedlegg

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
09.02.2004	Forslag til endringer i alkoholloven.doc	2992

Utrykte dokumenter i saken

Nr	Dok.dato	Avsender/Mottaker	Tittel
1	I 16.12.2003	Det kongelige sosialdepartement	Høringsnotat om endringer i alkoholloven m.m.

Saksopplysninger

Fra Sosialdepartementet har vi mottatt høringsnotat om endringer i alkoholloven. Bakgrunnen er at departementet de siste årene har mottatt en rekke innspill og synspunkter om behov for endringer i alkoholloven, blant annet fra kommunene og næringen. EØS-avtalen har også skapt økt bevissthet om de ulike alkoholpolitiske virkemidlene og deres begrunnelse, og har foranlediget en ny vurdering av enkelte bestemmelser i alkoholloven. Det er videre i NOU 2003:4 *Forskning på rusmiddelfeltet* lagt frem ny kunnskap om den dokumenterbare effekten av de ulike alkoholpolitiske virkemidlene. Dette har gitt grunnlag for en gjennomgang av alkoholloven som tar hensyn til og ser alle endringsbehovene i sammenheng.

Sosialdepartementet legger til grunn at alkoholloven også i årene fremover skal være et virksomt virkemiddel, og revisjonen av alkoholloven skjer innenfor rammen av den rusmiddelpolitiske plattformen som fremgår av Regjeringens handlingsplan mot rusmiddelproblemer 2003-2005.

Målet er en effektiv alkoholpolitikk hvor skadevirkningene veies opp mot rammene for omsetning av en lovlig vare. Innenfor disse rammene er kommunene tillagt et betydelig ansvar for lokale tilpasninger. Kommunen er derfor en viktig aktør når målene ovenfor skal nås, og mye av hensikten med det foreliggende revisjonsarbeidet har vært å modernisere, forenkle og oppdatere alkoholloven slik at den fortsatt fungerer som et godt styringsverktøy for kommunene.

Sosialdepartementet foreslår ikke endringer i hovedlinjene i alkoholpolitikken, men justeringer i bruken av enkelte virkemidler. Det foreslås lovendringer som vil gi kommunen større frihet til å organisere sitt alkoholpolitiske arbeid. Begrensningen i delegasjonsadgangen og pålegget om opprettelse av kommunale kontrollutvalg foreslås opphevet, samtidig som betydningen av å opprettholde kravet til at kommunene skal ha en alkoholpolitisk handlingsplan understrekes.

Kommunenes tilgang til opplysninger

Det foreslås blant annet endringer i alkohollovens vandelsbestemmelse, for å gi kommunene bedre tilgang til opplysninger av betydning for å avdekke stråmannsvirksomhet m.v. i skjenkenæringen, og bedre forutsetninger for å utøve effektiv kontroll.

Diskriminering

For å følge opp regjeringens Handlingsplan mot rasisme og diskriminering (2002-2006), foreslås det inntatt i alkoholloven en hjemmel for kommunen til å inndra bevilling på grunnlag av diskriminering ved skjenkestedet.

Likebehandling av øl, vin og brennevin med samme alkoholinnhold

Som følge av gjennomføringen av EFTA-domstolens såkalte rusbrusdom, foreslår departementet at bevillingssystemet for salg og skjenking i fremtiden skal bygge på et generelt prinsipp om likebehandling av øl, vin og brennevin med samme alkoholinnhold. Langt de fleste skjenkestedene har allerede bevilling til skjenking av brennevin, slik at den reelle økningen i tilgjengeligheten til brennevin med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent vil bli liten. Kommunene vil etter departementets forslag fortsatt ha mulighet til å begrense tilgjengeligheten til drikk med mer enn 22 volumprosent alkohol gjennom omfanget av bevillingen og skjenketidene.

I høringsnotatet presenterer departementet ulike modeller for fremtidig regulering av aldersgrensene basert på prinsippet om likebehandling av vin og brennevin med samme alkoholinnhold. Departementet anbefaler en modell som innebærer at aldersgrensen for salg og skjenking av brennevin med lavere alkoholinnhold enn 22 volumprosent settes til 18 år. Aldersgrensen for salg og skjenking av brennevin med 22 volumprosent alkohol eller mer skal fortsatt være 20 år. Denne løsningen innebærer at det ikke lenger skal skilles mellom gjærede og brennevinsbaserte ferdigblandede drikker med samme alkoholinnhold, og gir god sammenheng med de øvrige forslagene til endringer i bevillingssystemet for salg og skjenking.

Avvikling av bevillingssystem for import og engrossalg

I samråd med Finansdepartementet foreslår Sosialdepartementet at bevillingssystemet for import og engrossalg av alkoholholdig drikk avvikles og erstattes av en registreringsplikt etter særavgiftsregelverket. Kontrolloppgavene etter henholdsvis alkoholloven og særavgiftsregelverket er i dag delvis overlappende, og det anses ikke lenger alkoholpolitisk nødvendig å opprettholde et eget kontrollsystem etter alkoholloven.

Vinmonopolet

Dagens praksis med å utarbeide en fireårig landsplan for AS Vinmonopolet foreslås avviklet. Det overlates dermed til Vinmonopolets styre å fastsette antallet utvalg på landsbasis og den geografiske fordelingen av dem. Det er ikke lenger noen motsetning mellom hensynet til å begrense antallet nye utvalg av alkoholpolitiske grunner, og det antall utvalg som Vinmonopolet mener er forsvarlig av bedriftsøkonomiske hensyn. Dagens bestemmelse om at departementet kan fastsette høyeste antall salgsbevillinger og fordeling av disse foreslås imidlertid opprettholdt.

Departementet orienterer om at en også drøfter andre spørsmål i forhold til alkoholloven som ikke har resultert i forslag til lovendring:

Reklameforbud

EFTAs overvåkingsorgan har bedt norske myndigheter om en redegjørelse for nødvendigheten av gjeldende norsk forbud mot reklame for alkoholholdig drikk i lys av EØS-avtalen, og spørsmålet er vurdert i høringsnotatet.

Etter en helhetsvurdering vil departementet ikke foreslå at det gjøres unntak fra forbudet mot reklame for alkoholholdig drikk i lovens § 9-2. Gjennom å eliminere kommersielle annonser for alkohol elimineres også faren for at barn og unge både frivillig og ufrivillig blir eksponert for reklamens påvirkningskraft. Dette er viktige argumenter for å opprettholde strenge restriksjoner for alkoholreklame.

Utvidelse av Vinmonopolets virksomhet

I høringsnotatet omtales også enkelte forslag om utvidelse av Vinmonopolets virksomhet til å omfatte salg av øl og rusbrus i kommuner som ønsker en monopolisering av disse varene, og til å drive publikumsprøving av vin i butikkene etter stengetid. Departementet går ikke inn for lovendringer på disse punktene.

Vurdering

De foreslåtte endringene vil gi kommunene større frihet til å organisere sitt alkoholpolitiske arbeid og vil utvide mulighetene til å få adgang til opplysninger og skjerpe kontrollen med næringen. Videre vil de foreslåtte endringene gi tydeligere retningslinjer innen en del felt der alkoholloven ikke har hengt med endringer i samfunnet for øvrig.

Konklusjon

Rådmannen har ikke merknader til de foreslåtte endringene til alkoholloven utover dette.

Rådmannens innstilling:

Komité for velferd, helse og omsorg tar høringsnotat om endringer i alkoholloven til orientering.

Velferdskomiteens vedtak

19.02.2004

Som rådmannens innstilling .

Votering

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

RETT UTSKRIFT

Dato: 23.02.04

Sign.: Marit Westrand